

✙
MĂNĂSTIREA
DEALU

GHID TURISTIC

CUPRINS

Date geografice	4
Istoria Târgoviștei	6
Mănăstirea Dealu	10
Calendarul sărbătorilor religioase	40
Obiective turistice din Târgoviște și din împrejurimi	42
Calendarul evenimentelor culturale	50
Rețete tradiționale	54
Informații utile	58

DATE GEOGRAFICE

Municipiul Târgoviște este situat în sudul țării, în partea centrală a județului Dâmbovița, la zona de contact dintre dealurile subcarpatice și Câmpia Română, pe malul drept al râului Ialomița. Totodată, Târgoviștea este și loc de întâlnire a trei drumuri naționale: DN71 București-Sinaia, DN72 Ploiești-Găești și DN72A Târgoviște-Câmpulung.

La est și la nord municipiul este înconjurat de dealuri, iar la vest și la sud se învecinează cu Câmpia Română. Altitudinea maximă a reliefului este de 295 m, iar cea minimă este de 265,4 m.

Depresiunea intracolinară în care a apărut și s-a dezvoltat orașul Târgoviște este străbătută de râurile Ialomița, Ilfov și Dâmbovița.

În privința climei, Târgoviștea este o zonă cu ierni blânde și veri răcoroase, temperatura medie anuală fiind de $+9,9^{\circ}\text{C}$. Arealul târgoviștean beneficiază de o cantitate medie de precipitații de 600 mm/an. Numărul zilelor cu ceață este de 50 – 55/an. Grindina se formează în perioada caldă a anului, lunile mai-august.

În împrejurimile orașului sunt păduri de stejar, iar în

Mănăstirea Dealu văzută dinspre sud-vest, din Turnul Chindiei.

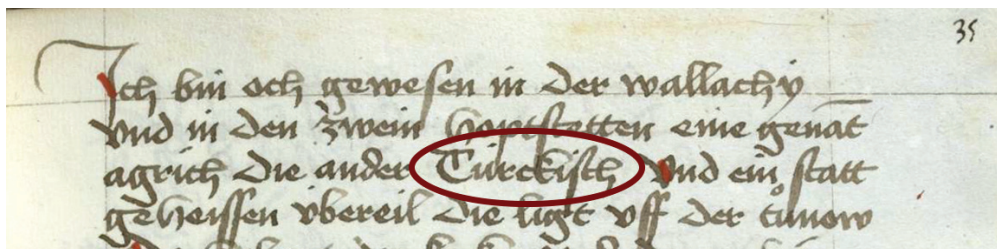
lungul râului Ialomița păduri de luncă cu stejar pedunculat, frasin de luncă, plop și sălcii. Prezența luncii Ialomiței, a lacurilor de la Priseaca și a zonelor umede din jurul lor a favorizat dezvoltarea unei vegetații palustre.

Inițial în câmpia Târgoviștei a existat o faună bogată, caracteristică pădurilor de foioase și luncilor, ariilor umede, lacurilor și apelor curgătoare. Această faună se mai păstrează numai parțial, în principal din cauza intervențiilor antropice și restrângerii masive a pădurilor.

În ceea ce privește populația orașului, aceasta a

înregistrat, între 1400 și 1700, pe fondul creșterii importanței orașului, devenit cetate de scaun, o creștere semnificativă, de la cca 6.000 de locuitori în perioada de început a așezării, la 40.000 la jumătatea secolului al XVIII-lea. Urmare a mutării capitalei Țării Românești la București, numărul locuitorilor a scăzut, statisticile anului 1832 consemnând doar 3.824 de persoane. Către sfârșitul aceluiași veac, mai exact la 1892, se înregistrează din nou o creștere la 8.299 de locuitori. Potrivit datelor ultimului recensământ, populația municipiului este estimată la aproximativ 74.000 de persoane.

ISTORIE

Prima mențiune documentară a orașului de la 1396, în cartea lui Johann Schiltberger, *Reisebuch*, ediția princeps, apărută la Augsburg în 1470. (Biblioteca Universității Heidelberg)

Orașul Târgoviște a fost reședință domnească timp de mai multe secole și un important centru economic, politic și administrativ al Țării Românești.

Numele provine de la cuvântul *târg*, ce înseamnă peste tot în lumea slavă o piață sau un loc de schimb, în timp ce sufixul *-iște*, tot de origine slavă, desemnează locul unde a fost ceva. Târgoviște înseamnă deci „locul unde a fost un târg”.

În depresiunile intracolinare în care s-a dezvoltat orașul s-au găsit urme de viață încă din epoca neolitică, constând în așezări și morminte din epoca bronzului, atestate de importantul tezaur din piese de aur descoperit la Perșinari. Au mai fost descoperite urme din perioada târzie a fierului, precum și din secolele III î.Hr. - I d.Hr. aparținând civilizației geto-dacice. Din secolele II și III d.Hr. au fost descoperite materiale ceramice romane precum și elemente de tradiție meșteșugărească locală.

În nordul orașului Târgoviște, în zona cartierului Suseni, s-au descoperit așezări de secol VIII-X unde se practicau meșteșuguri tradiționale rurale, dar și două monede bizantine de bronz atribuite lui Ioan I Tzimiskes (969-976).

Descoperirile arheologice din cartierul Suseni probează existența unei așezări la începutul secolului al XIV-lea care s-a întins spre sud și a înglobat locuirea de aici. Astfel, între valea Ialomiței și drumul Câmpulungului s-a înfiripat târgul permanent numit apoi Târgul de Sus sau Suseni.

În secolul al XIV-lea, coloniștii sași se stabilesc aici, dezvoltând economic zona și impulsționând urbanizarea acesteia. Demografia e în creștere, calitatea și amploarea locuințelor e tot mai însemnată. Mai multe monezi găsite în locuințele arse în urma unui incendiu, dovedesc schimburi între Mircea cel Bătrân (1386-1418), domn al Țării Românești, Sigismund de Luxemburg (1387-1437), regele Ungariei și Srațimir, țarul Vidinului (1371-1396).

Orașul Târgoviște este ales a fi scaun domnesc de către Mircea cel Bătrân, pe timpul căruia localitatea a cunoscut o înflorire, fiind întărit pentru a putea înfrunta pericolul expansiunii otomane.

Din motive atât militare cât și economice scaunul domnesc se mută la București pe vremea domniei lui Vlad Țepeș, în 1459, dar reședința domnească din Târgoviște nu e

Ruinele Curtii Domnești la 1868. Foto Carol Pop de Szathmari.

părăsită, ci va fi utilizată și de succesorii acestuia.

Radu cel Mare (1495-1508) restabilește înțaietatea reședinței domnești la Târgoviște, construind prima biserică a Mitropoliei și biserica mănăstirii Dealu, gropnița domnească, monument reprezentativ al arhitecturii românești.

Sub domnia lui Neagoe Basarab (1512-1521), orașul cunoaște cea mai mare înflorire edilitară, economică și culturală. Din aceeași perioadă este cunoscută cea mai veche pecete a orașului, cu imaginea Maicii Domnului cu Pruncul în brațe.

Urmașii în scaun ai lui Neagoe Basarab au preferat Bucureștiul drept reședință, cu excepția domnilor Radu Ilie, Pătrașcu cel Bun și Mihnea Turcitul, care au rezidat la Târgoviște.

În secolului al XVI-lea Petru Cercel (1583-1585) reface Curtea Domnească, aducând în Târgoviște influențe culturale din Italia și Franța.

Domnia lui Mihai Viteazul (1593-1601) a reprezentat un reper important în istoria orașului. Deși învingător la Călugăreni (23 august 1595), voievodul este nevoit să se retragă. Armatele otomane ocupă Târgoviștea, dar sunt repede alungate (octombrie 1595). Până la moartea sa, Mihai Viteazul a condus țara din Târgoviște, care rămâne principala reședință domnească până în 1626, perioadă în care cunoaște o reală înflorire.

Secolul al XVII-lea aduce o nouă împărțire administrativă a orașului care se va constitui în Bazarul de Sus (Suseni) și Bazarul de Jos. Mahalalele orașului se structurează în jurul bisericilor parohiale: Târgului, Sfântul Nicolae Geartoglu, Sfinții Apostoli, Sfinții Voievozi, Sfântul Nicolae Simuleasa, Sf. Gheorghe, Biserica Roșie ș.a.

În 1639, Matei Basarab (1632-1654) se stabilește la Târgoviște înnoind și completând edificiile Curții domnești, construind noi biserici și fortificând orașul cu un val de pământ cu palisadă de lemn și șanț, întărit cu bastioane. În perioada secolului al XVII-lea, pe vremea marelui umanist Udriște Năsturel, s-a creat un mediu cultural elevat, care a contribuit la dezvoltarea învățământului, a tipăriturilor, a arhitecturii și picturii.

Sfârșitul domniei lui Matei Basarab este marcat de revolta seimenilor în cursul căreia bătrânul voievod și-a găsit sfârșitul (aprilie 1654), după care reședința țării se mută iar la București.

După năvălirea tătarilor și incendierea produsă de aceștia, orașul Târgoviște scade ca importanță, până la urcarea pe tron a lui Constantin Brâncoveanu (1688-1714), care reface Curtea domnească. Moartea tragică a acestuia în 1714 a condus din nou la decăderea orașului.

În septembrie 1813 Domnul Ioan Caragea încuviințează demolarea curții domnești însă decizia sa este zădărnicită de reacția localnicilor, care nu numai că se împotrivesc, ci chiar repară și conservă ruinele celor mai importante edificii. Alexandru Suțu, domn între 1818 și 1821, a mai încercat o dată distrugerea Curții domnești, însă fără succes. Tot atunci, orașul suferă jafuri și distrugeri provocate de mișcarea eteriștilor, iar apoi de trupele otomane.

Urmează un lung șir de nenorociri: războiul ruso-turc din 1828-1829, ciuma, cutremurul și incendiul din 1829, holera din 1831. Regulamentul Organic din 1831 a impus lucrări importante de modernizare, cu accent deosebit pe sistematizarea orașului (lărgirea și pietruirea ulițelor, măsuri contra incendiilor, construirea de poduri, edificii publico-administrative, școli și spitale).

Atât în vremea lui Alexandru Ioan Cuza, dar mai ales în vremea lui Carol I, viața culturală a orașului a sporit simțitor prin apariția mai multor tipografii și prin activitatea marelui cărturar târgoviștean Ion Heliade Rădulescu.

Dobândirea independenței a generat o nouă epocă de dezvoltare și modernizare a Târgoviștei. Au fost create mai toate instituțiile bancare, administrative, comerciale, polițienești, de sănătate publică, poștă, căi ferate, precum și lucrări ingineresti edilitare cu tehnică și cunoștințe aduse din afară etc.

Perioada Primului Război Mondial a fost una distrugătoare pentru oraș, prin intensă exploatare a resurselor și măsuri severe împotriva populației civile. Perioada dintre cele două războaie mondiale a fost destinată refacerii orașului și implementării unei noi concepții urbanistice. Au fost

Pagină din *Liturghierul* lui Macarie,
prima tipăritură din Țările Române.
Mănăstirea Dealu, 1508.

Turnul Chindiei văzut dinspre sud-est,
într-o imagine din anul 1868. Fotografie
de Carol Pop de Szathmari.

reparate monumentele avariate, s-au construit fabrici, hale comerciale, stadioane, bănci, barajul de pe Ialomița, muzeul și biblioteca orașului. Cel de-al doilea Război Mondial a adus noi nenorociri: distrugeri, pierderi de vieți omenești, economice și culturale, teamă și mizerie socială.

Anii 50 au însemnat noi programe de sistematizare urbană, specifice nou-instauratului regim. Deși inițial era prevăzut ca centrul istoric să fie păstrat, să fie amenajate parcuri și să fie construite spații cu rol socio-cultural, aceste planuri nu au fost puse decât parțial în aplicare. După înființarea județului

Dâmbovița, cu reședința în municipiul Târgoviște, în 1968, orașul primește o nouă platformă industrială, fapt ce a dus la o explozie demografică importantă.

În perioada 1974-1989 zona centrului a fost puternic afectată de sistematizări, care au șters o bună parte din patrimoniul istoric al Târgoviștei.

În 1992 s-a înființat Universitatea „Valahia”. Activitatea de restaurare și punere în valoare a centrului istoric și a monumentelor sale este azi în plină desfășurare prin programe naționale și europene.

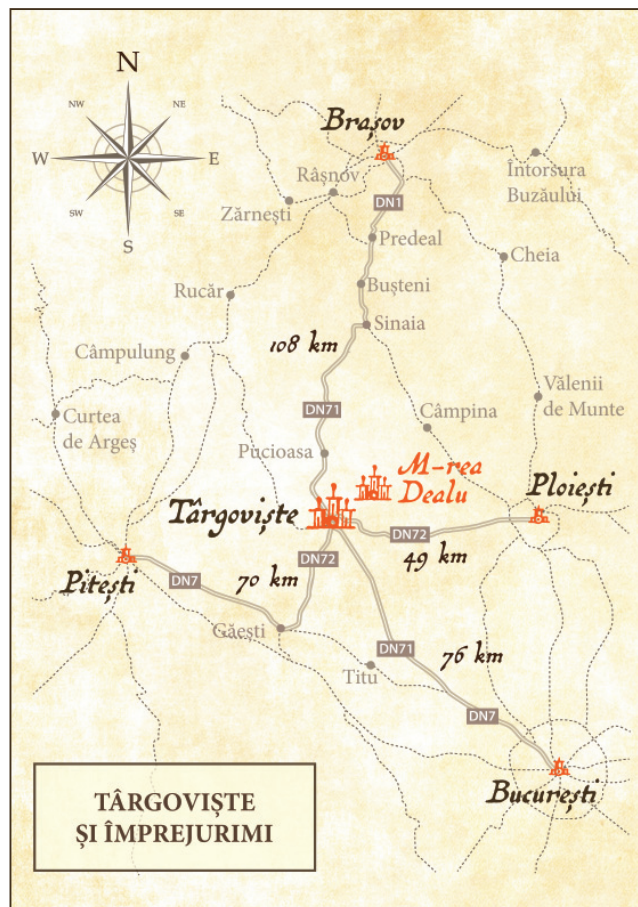
MĂNĂSTIREA DEALU

Ansamblul mănăstirii Dealu într-o
imagine de noapte dinspre nord-est.

DATE GENERALE

Așezare:	Aleea Mănăstirii Dealu, sat Viforâta, com. Aninoasa, jud. Dâmbovița
GPS:	44°57'31.36"N, 25°28'54.82"E
Acces:	Din centrul Târgoviștei 5 km NE până la mănăstire, pe Calea Domnească și apoi pe DN72, pe Aleea Mănăstirii
Datare:	1499-1501, ref. 1845-1846 și 1955
Monumentele ansamblului:	<i>Biserica „Sf. Nicolae”:</i> 1499-1501, 1510-1512 <i>Chilii:</i> 1953-1954, pe beciuri din 1845-1846 <i>Turnul clopotniță:</i> 1845-1846
Protecție:	Lista Monumentelor Istorice 2015, cod DB-II-a-A-17757
Cțitori:	Radu cel Mare, domn al Țării Românești între 1495 și 1508 Constantin Brâncoveanu (1688-1714) Gheorghe Bibescu (1843-1848) Patriarhul Justinian Marina (1948-1977)
Pictura:	Începutul sec. al XVI-lea, datorată lui Neagoe Basarab; Refaceri în 1957 de pictorul Keber; 1983 de pictorul Grigore Popescu; 1984-1989 pictorul arhim. Sofian Boghiu.
Tipologie biserică:	Biserică de plan triconc, cu pronaos, naos și absida altarului semicirculară la interior și poligonală cu șapte laturi la exterior; cu turlă pe naos și două turle mici pe traveea de răsărit a pronaosului
Hramuri:	Sf. Ierarh Nicolae (6 decembrie) Adormirea Maicii Domnului (15 august - paraclisul)
Obște:	30 de viețuitoare

ISTORIC

Așezată la nord-est de Târgoviște, pe platoul de pe Dealul Voievozilor, înălțime ce domină orașul și lunca Ialomiței, mănăstirea Dealu se numără printre cele mai vechi ctitorii voievodale ale Târgoviștei. Istoria sa multiseculară are drept punct de pornire așezarea monahală ce exista aici probabil din timpul lui Mircea cel Bătrân (1386-1418), după cum sugerează primul document ce o pomeneste. Este vorba de un act de danie purtând data de 17 noiembrie 1431, prin care domnul țării, Alexandru Aldea (1431-1436), dăruia mănăstirii satele Alexeni și Râzvad, „*pentru pomenirea răposatului părintelui domniei mele Mircea voievod și apoi și domniei mele.*” În timpul celui de-al XV-lea veac, existența mănăstirii e atestată și de alte izvoare documentare, danii precum cele ale lui Vladislav al II-lea și Radu cel Frumos sporind-i treptat domeniile. Lăcașul crescuse așadar în importanță, bucurându-se de întreaga atenție a domniei, fapt dovedit și prin aceea că Vladislav al II-lea își alesese aici locul de odihnă veșnică (1456).

Către sfârșitul secolului al XV-lea, Radu cel Mare (1495-1508), fiu al lui Vlad Călugărul și coborâtor din Basarabi, ajunge domn al Țării Românești. Cum edificiul de la Dealu se învechise, voievodul hotărăște să rezidească întregul ansamblu din temelie, începând cu clădirile înconjurătoare (între 1499-1501) și terminând cu biserica, ale cărei principale lucrări de construcție au durat între 1500 și 1501, după cum aflăm din textul inscripției săpate pe plăcile de piatră așezate în câmpurile celor două panouri ce străjuiesc intrarea în biserică: „...Io Radu, marele voievod, din mila lui Dumnezeu domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod, în anul 7008 ... a început să zidească și să înnoiască și din nou a ridicat cu toate bunătățile și cu mari frumuseți a înfrumusețat acest mare hram în numele celui întru sfinți părintelui nostru și arhierarh făcător de

Două imagini din perioada interbelică

Deasupra: Ansamblul de la Dealu văzut dinspre nord.

Dedesubt: Aleea Mănăstirii Dealu la nord de mănăstire.

Pagina din dreapta: Mănăstirea Dealu pe harta Țării Românești întocmită de mareșalul August von Fligely între 1855-1857.

Săteni
(Sutzeni)

Amăroasa

Mănăstirea

Gărgota

Vălciorita

Teisul

Teisul

Beauregard
Mănăstir

Măcaloiu

TÎRGOVIȘTEA

de sus

Trăseasca

Teisul
Tîrgoviște

Intrarea în biserica mănăstirii. Prima fotografie în care apar
craniile voievozilor Radu cel Mare și Mihai Viteazul.
Fotografie de Carol Pop de Szathmari, cca 1868

minuni Nicolae al Mira-Lichiei și a sfințit-o în 7000 și trecuți ani 10 (1501), luna decembrie 4 zile, în timpul egumenului Zaharia, amin.” Cu toate eforturile depuse de domn, data fiind complexitatea lucrărilor, ansamblul, așa cum arată o însemnare de pe un manuscris, „*Vlad voievod [Vlad cel Tânăr] fratele Radului Vodă o au isprăvit*”.

Către sfârșitul domniei lui Radu cel Mare, la mănăstirea Dealu a luat ființă prima tipografie din țările române, sub conducerea ieromonahului Macarie, călugăr sârb ce învățase meșteșugul tiparului la Veneția. În perioada 1508-1512 acesta a tipărit la Dealu un *Liturghier*, un *Octoih* și un *Tetraevanghel*.

În primii ani de domnie a lui Neagoe Basarab (1512-1521) biserica a fost împodobită cu fresce. O însemnare pe un manuscris datând de la 1744 ne lămurește în privința datei la care a fost terminată lucrarea – 1515 – și a meșterilor zugravi – „*Dobromir i Jitian i Stancu*”. Primul dintre aceștia va picta peste câțiva ani și frumoasa biserică a mănăstirii Argeșului, mărirea ctitorie a lui Neagoe, ale cărei fresce s-au păstrat astăzi doar fragmentar, în colecțiile Muzeului Național de Artă. Probabil că și la Dealu zugrăveala „*cu vâpșele și aur*” – astăzi dispărută – se prezenta tot în același stil.

La sfârșitul veacului al XVI-lea, în octombrie 1595, Târgoviștea e aproape complet în ruine ca urmare a luptelor dintre Mihai Viteazu și turci, distrugeri de care mănăstirea Dealu e cruțată, ca prin minune. Nu va trece însă multă vreme și, la 1610, mănăstirea va avea de suferit jaful și distrugerea făcute de această dată de oștile invadatoare ale principelui transilvănean Gabriel Báthory. Atât de mari au fost pagubele încât, chiar și la patru ani după nefericita întâmplare, Radu Mihnea voievod vedea „*sfântul lăcaș stricat și lovit și sărăcit și jefuit și surpat cu totul*”. La 14 februarie 1630 Leon Tomșa (1629-1632), pentru a evita ca lăcașul „*să se pustiască și să se nimicească*” închină mănăstirea Dealu ca metoh la mănăstirea Iviru de la Muntele Athos, situație ce se va menține până în vremea lui Matei Basarab (1632-1654), care, în 1639 hotărăște ca mănăstirea Dealu, alături de alte ctitorii închinete, „*să aibă a fi pre seama țării*”.

Pe timpul domniei lui Matei Basarab, situația mănăstirii Dealu s-a îmbunătățit simțitor. Aici avea să funcționeze tipografia domnească, mănăstirea devenind un important

centru de activitate cărturărească. Tot din această perioadă acum se păstrează în muzeul mănăstirii o cruce din argint aurit și lemn de chiparos dăruită de domn la 1649.

Spre sfârșitul veacului un nou jaf se abate asupra mănăstirii, de această dată făcut de trupele generalului austriac Heissler. Mai târziu, în preajma anului 1713 Constantin Brâncoveanu va fi cel ce se va ocupa de renovarea ansamblului, devenind un nou ctitor. Bisericii i se renovează acoperișul, iar la interior pictura este refăcută.

Din nefericire, vremurile bune nu vor ține mult. La 1738 în timpul luptelor dintre otomani și austrieci mănăstirea va fi din nou jefuită și devastată, aceste distrugeri nemaifiind înlăturate pe tot parcursul veacului următor, mănăstirea ajungând într-o situație din ce în ce mai precară, fiind amenințată chiar cu ruina totală, după cele două mari cutremure din 1802 și 1838.

Impresionat de starea lăcașului, Gheorghe Bibescu (1843-1848) a inițiat măsuri de refacere, lucrările fiind încredințate arhitectului Ioan Schlatter. Acesta a refăcut clădirile din jurul mănăstirii, a construit turnul clopotniță, (terminat în timpul lui Barbu Știrbei), a restaurat turlele și paramentul bisericii și a adus unele modificări acoperișului. După secularizarea averilor mănăstirești, la 1863, mănăstirea va servi drept sediu pentru diverse instituții ale statului. Astfel, după ce în timpul Războiului de Independență clădirile mănăstirii au fost folosite drept lagăr pentru prizonierii turci, între 1879 și 1883 a funcționat aici Școala divizionară de ofițeri, iar mai târziu, la începutul veacului următor, s-a mutat aici Școala copiilor de trupă.

În anul 1912 a luat ființă Liceul militar „Nicolae Filipescu”, o școală de elită a învățământului românesc, prilej cu care pe latura de sud au fost înălțate două corpuri de case cu etaj, legate printr-un culoar deschis străjuit de stâlpi. Toate acestea au dăinuit până la cutremurul din noiembrie 1940, când ansamblul a avut de suferit avarii consistente.

O ultimă perioadă de renovări și transformări a fost cea dintre anii 1955 și 1958, când a fost reconstruită incinta cuprinzând chiliile, paraclisul și o loggie cu vedere spre oraș. La interior, atât pictura paraclisului cât și a bisericii, au fost realizate în câteva etape de Iosif Keber, Ion Grigore și arhim. Sofian Boghiu, fiind încheiate în anul 1989.

ARHITECTURA

Din vechile clădiri ce alcătuiau odinioară ansamblul monastic de la mănăstirea Dealu, biserica Sf. Nicolae este singura care s-a păstrat, reprezentând una dintre operele majore ale arhitecturii ecleziale medievale din țara noastră.

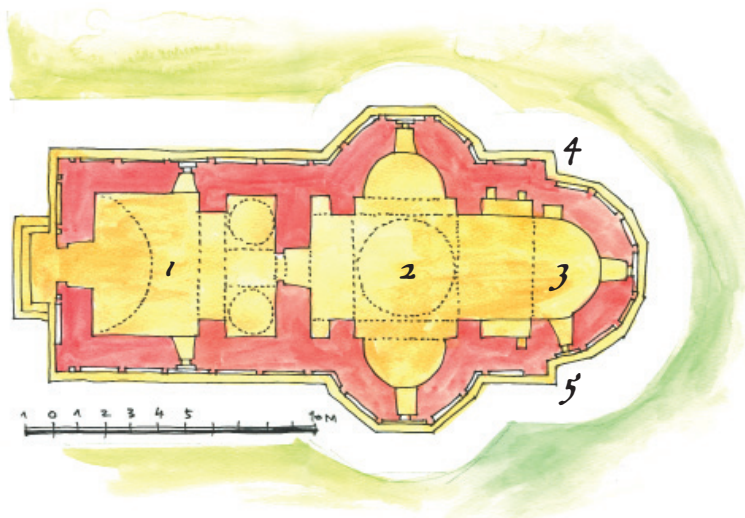
Modul în care a fost zidită a fost extrem de ingenios, ca atare ea a și rezistat nenumăratelor vitregii abătute asupra-i de-a lungul vremurilor, numărându-se între puținele monumente de la noi care și-au păstrat într-o mare măsură înfățișarea originală.

Radu cel Mare a ridicat un lăcaș într-un stil aparte, ce împletea elemente ale tradiției arhitectonice religioase ale veacurilor trecute, cu însemnate prelucrări și transformări novatoare. Astfel, pornind de la modelul vechiului plan triconc al ctitoriilor veacului al XIV-lea, specific mănăstirilor Cozia și Vodița, meșterii de la Dealu i-au adus modificări însemnate, în sensul că au sporit lungimea pronaosului și, totodată, l-au împărțit, prin mijlocirea unui arc transversal, în două travee inegale. Cea dinspre răsărit, mult mai îngustă, este la rândul ei împărțită, printr-un arc scurt, dispus longitudinal, în două spații pătrate, deasupra cărora se ridică cele două turle mici. Această modalitate de tratare a pronaosului era cu totul nouă în arhitectura Țării Românești.

Puternica originalitate a edificiului rezultă însă, în primul rând, din echilibrul proporțiilor adoptate de constructori pentru a sublinia elevația și zveltețea lăcașului. Aceași originalitate o deslușim și la elementele ce țin de plastica monumentală: introducerea celor două turle mici deasupra pronaosului, placarea în întregime a fațadelor cu piatră făguită (niciodată folosită până atunci la nord de Dunăre), bogata decorație dăltuită în piatră a turelor și a fațadei vestice, toate laolaltă imprimând edificiului un puternic aspect oriental. La scurtă vreme, modelul de la Dealu a fost reluat, cu și mai mult

Detaliu de turle văzute dinspre sud-vest.

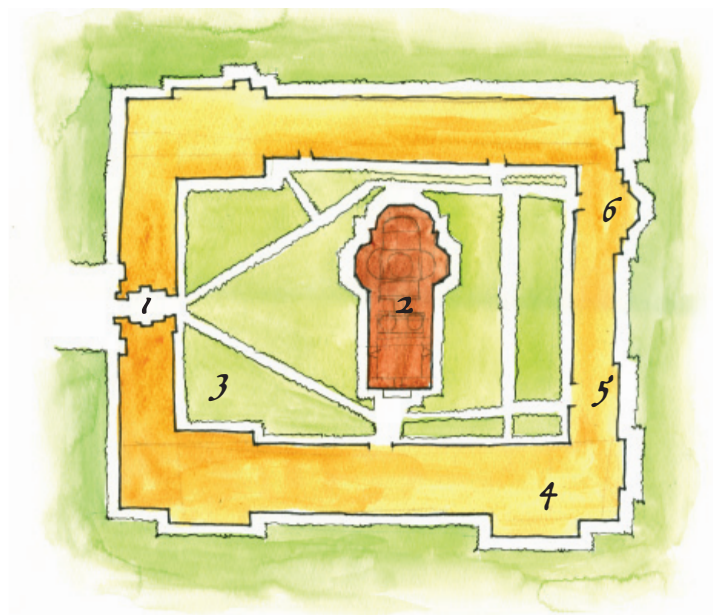

Planul bisericii

1. Pronaos 2. Naos 3. Altar 4. Proscomidie 5. Diaconicon

Planul ansamblului

1. Turnul clopotniță 2. Biserica Sf. Nicolae 3. Statuia lui Mihai Viteazul
4. Muzeu 5. Loggie cu vedere spre Târgoviște 6. Paraclis.

Biserica mănăstirii și o parte din incintă văzute dinspre nord, din turnul-clopotniță.

fast, la biserica mănăstirii Argeșului, zidită de Neagoe Basarab pe locul primei mitropolii a țării, în perioada imediat următoare (1512-1517).

Biserica a fost clădită trainic, cu zidărie groasă din cărămidă, dublată la exterior de o cămașă de piatră albă fățuită. Placajele de piatră de talie ce îmbracă la exterior edificiul au fost legate între ele cu scoabe din metal fixate în plumb. Un postament masiv din piatră, ieșit în relief și înalt de circa 1 m, continuat la partea sa superioară cu un tor circular, înconjoară perimetral biserica.

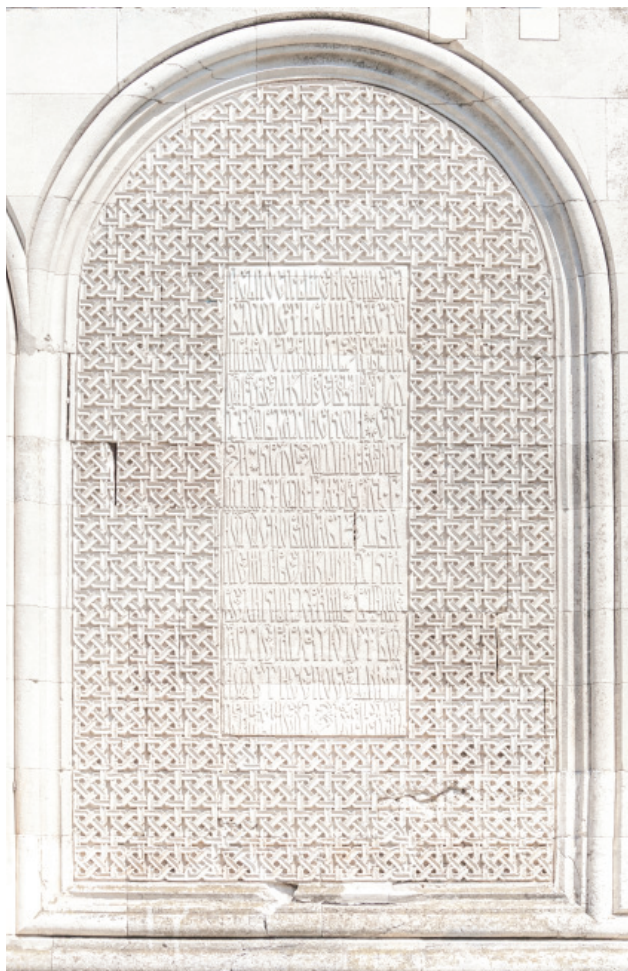
Fațadele bisericii sunt împărțite în două registre inegale, despărțite de un brâu puternic profilat, alcătuit dintr-o suprapunere de mici toruri sau profiluri semicirculare – un alt element de originalitate în arhitectura muntenească, care va fi preluat ulterior de numeroase alte ctitorii, atât muntenești cât și moldovenești. Decorația registrului inferior e simplă, fiind alcătuită dintr-o succesiune de arcade oarbe, subliniate pe contur printr-un tor, dublat la interior de o scobitură. În același registru sunt cele cinci ferestre așezate simetric în panourile centrale ale pronaosului și ale absidelor naosului, la care se mai adaugă încă una pe fațada sudică a altarului. Din păcate, ancadramentele originare din marmură ale ferestrelor au fost înlocuite cu unele din piatră, mai puțin expresive, cu prilejul reparațiilor de la jumătatea secolului al XIX-lea.

Registrul superior e tratat asemănător, cu deosebirea că în dreptul pronaosului, pe cele trei laturi ale sale, arcadele sunt mai numeroase, în rest corespunzând celor din registrul inferior. Un alt element decorativ propriu registrului superior îl constituie cele opt rozete din piatră traforată – câte una pe fiecare dintre cele trei abside, câte două pe fiecare latură a pronaosului și una pe fronton –, frumoase împletituri în piatră ce reproduc diferite motive geometrice, prin golurile cărora lumina pătrunde în interiorul bisericii.

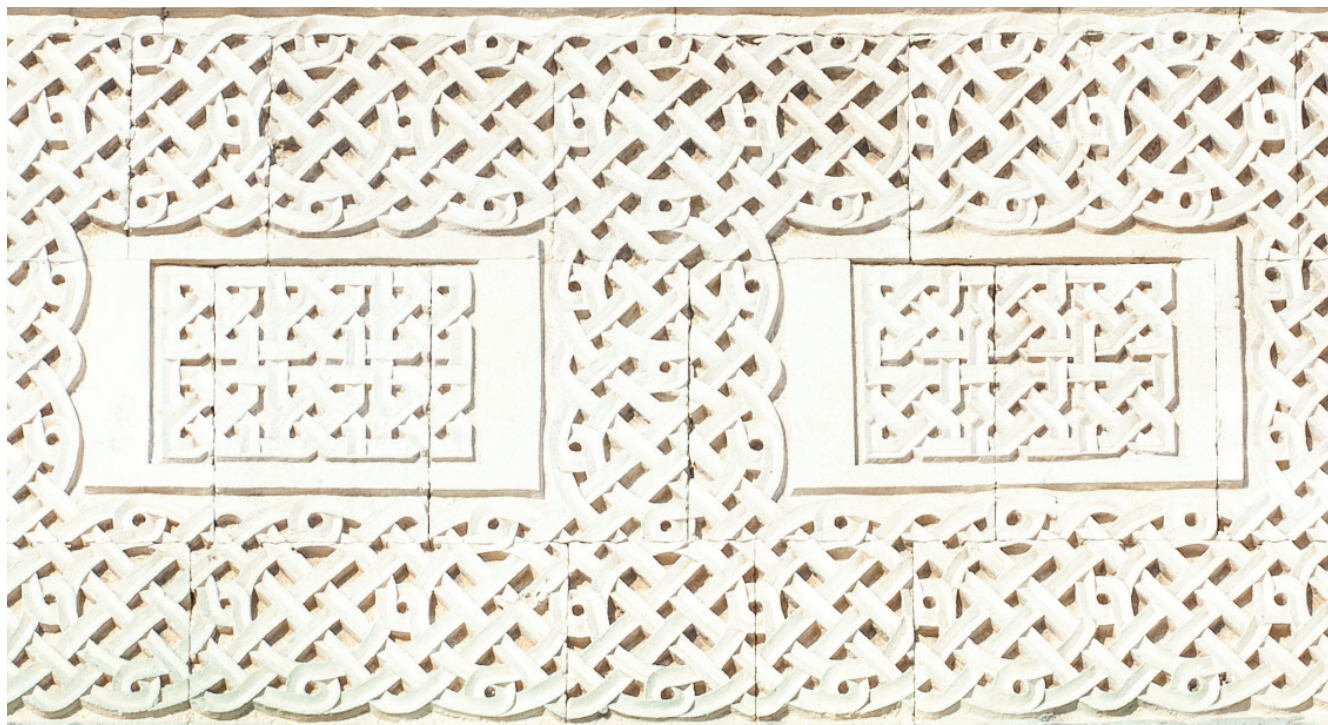
La partea superioară, acoperișul este fragmentat în două de un atic cu o profilatură asemănătoare brăului și cornișei, detaliu de arhitectură întâlnit și la biserica

Pagina din stânga: Portalul de inspirație orientală de la intrarea în biserică.

Cele două panouri ce flanchează intrarea, conținând vechea pisanie a bisericii. Fațada vestică. Detaliu.

Detaliu din decorația sculptată de la baza turelor mici de pe pronaos.

mănăstirii Cozia. Conturând planul clădirii, acoperișul are învelitoarea din tablă, protejând pe latura de vest frontonul și având, pe laturile de est și de vest, două socluri din piatră în care sunt prinse crucile metalice. Mai trebuie adăugat că acoperișul era inițial curb, după modelul celui de la Cozia, însă a fost înlocuit, cu prilejul reparațiilor amintite, cu unul în două ape. Tot atunci, deasupra fațadei vestice a fost construit un fronton triunghiular.

Corpul bisericii, echilibrat și sobru, e completat cu siluetele alungite ale celor trei turlă ce alcătuiesc un mănunchi avântat spre cer. Dispunerea turelor mici imediat alături de cea mare și nu înspre intrarea în biserică conferă edificiului o înfățișare elegantă și o proporție de ansamblu foarte armonioasă. Și turele reprezintă tot o reconstrucție,

pierzând o parte din decorația originală. Turla de pe naos, octogonală, are la bază un postament prismatic ale cărui laturi sunt bogat ornamentate cu împletituri din piatră, formate din mici cercuri întretăiate de linii sinusoidale. Tamburul este străpuns de opt ferestre decorate cu ancadrame în care sunt înscrise mici rozete, iar cornișa este încununată de fleuroane din piatră, dispuse câte patru pe fiecare latură a octogonului. Turele mici, dispuse de o parte și de alta a axului longitudinal al bisericii, păstrează profilul cu opt laturi, împărțind aceeași bază paralelipipedică, cu laturile de asemenea decorate cu motive geometrice săpate în piatră. Spre deosebire de turla mare, doar patru dintre cele opt fride ale tamburului fiecărei turlă sunt străpunse de ferestre, ale căror chenare înfățișează un motiv nou, alcătuit dintr-o

Turnul clopotniță și latura de nord a incintei.

succesiune de cercuri cuprinzând mici cruci de piatră. În mod similar, cornișa e încununată de o bordură pe care sunt dispuse fleuroane.

Un element deosebit de interesant, specific arhitecturii orientale, operă a unuia dintre meșterii care au lucrat la biserică, probabil un creștin din zona Caucazului școlit, poate, la Constantinopol, este portalul de la intrarea în biserică. Fixat într-un cadru de marmură, portalul prezintă la partea superioară un arc alcătuit din bolțari tot din marmură, cu colțurile ușor ondulate, care se întrepătrund într-o armonioasă alternanță bicromatică de alb și roșu. Un portal aproape identic se găsește la moscheea lui Baiazid al II-lea, din Istanbul, a cărei construcție a început la 1501. Tot pe fațada vestică, de o parte și de alta a intrării, sunt două

panouri, bogat decorate cu motive ornamentale, alcătuite din mici octogoane profilate cu linii ce se întrepătrund. În partea centrală a câmpului celor două panouri încadrate de arce subliniate pe contur cu toruri semicirculare, sunt așezate alte două panouri rectangulare, ce conțin vechea pisanie a lăcașului, dăltuită în piatră.

Modul de împodobire a fațadelor cu bogate reliefuri și sculpturi, elementele folosite în cadrul decorației, își găsesc corespondent în arta Armeniei, artă ce a cunoscut o largă răspândire în lumea bizantină și sud-dunăreană, cu puternice ecouri mai ales în Serbia veacului al XIV-lea, filieră prin care, probabil, a ajuns și la noi.

Spațiul interior impresionează puternic privitorul prin spațialitatea și proporțiile sale. Pronaosul, de forma unei

Alături, stânga: Coridorul deschis de pe latura de est a incintei. Detaliu.

Alături, dreapta: Fațada estică a bisericii, decorată cu arcaturi. Detaliu.

Pagina din dreapta: Biserica văzută primăvara dinspre sud-est.

prisme dreptunghiulare, este împărțit, așa cum s-a arătat, în două părți inegale. Deasupra traveei de la răsărit se ridică pe pandantive cele două turle, iar cea dinspre intrare este acoperită de o boltă semicilindrică. De la început, acest spațiu a servit drept necropolă domnească. În pardoseala pronaosului sunt încastrate pietrele de mormânt ale lui Vladislav al II-lea (†1456 – înhumat inițial în vechiul edificiu și a cărui lespede în formă de capac de sarcofag, așezată în dreapta intrării, a fost refăcută de boierii Craiovești pe timpul lui Matei Basarab), apoi cea a jupâniței Caplea (†1511), sora lui Radu cel Mare, a lui Vlad cel Tânăr, fratele ctitorului (†1512), a lui Pătrașcu cel Bun (†1557) și a nevârstnicului domn al Moldovei Mihail Movilă alungat din scaun și îngropat aici la 1608. Alături de acestea s-a păstrat și piatra de mormânt așezată inițial deasupra capului lui Mihai Viteazul de către Radu Buzescu la 1601. Astăzi, două sarcofage mari

de marmură, sculptate de Frederic Storck la 1913, așezate pe latura nordică, respectiv sudică, adăpostesc mormântul ctitorului și al lui Mihai Viteazul.

Naosul prezintă două abside laterale, circulare la interior și pentagonale la exterior, boltite cu o semicalotă și este separat de pronaos printr-un perete plin străpuns de o trecere cu ancadramente de marmură asemănătoare intrării. Între acest perete și arcele adosate pe partea de nord și de sud naosul prezintă, pe ambele laturi, retrageri ce alcătuiesc firide mult alungite. Tamburul turlei pantocratorului se ridică pe pandantive, sprijinindu-se pe patru arce mari.

Altarul, semicircular la interior și heptagonal la exterior, este boltit în formă de semicalotă și are, în dreptul iconostasului, două mici retrageri, pe ambele laturi. La partea inferioară hemiciclul absidei prezintă un brâu lat de piatră, cu motiv decorativ, ce servește drept bancă.

Biserica, o parte din incintă
și statuia lui Mihai Viteazul
într-o imagine de seară
dinspre nord-vest.

Pagina din dreapta: Înălțarea Domnului. Detaliu de frescă de pe bolta ce desparte naosul de altar.
Dedesubt: Detaliu de frescă de pe peretele de sud al naosului.

PICTURA

În ceea ce privește frescele, biserica mănăstirii Dealu a cunoscut mai multe etape în evoluția ansamblului pictural. După cum am arătat, Radu cel Mare nu a apucat să-și zugrăvească ctitoria. Dată fiind importanța lăcașului și impunătoarea sa decorație exterioară e aproape sigur că voievodul muntean se va fi gândit și la aceasta. De împodobirea la interior a bisericii va avea însă grijă Neagoe Basarab. Singurul indiciu pe care îl cunoaștem cu privire la aceasta provine dintr-o însemnare târzie, de la 1745, așternută pe filele unui manuscris aflat astăzi în colecțiile Academiei Române. De aici aflăm că „*Neagoe vodă feciorul lui Basarabă voevod o au zugrăvit și s-au isprăvit la leat 7023 [1515] fi[i]nd eg[u]m[en] părintele Dionisie și s-au zugrăvit de mâna lui Dobromir i Jitian i Stanciul și isprav[n]ec au fost Oancea spătariul.*” Este vorba așadar de Dobromir Zugravul din Târgoviște, același care va realiza și decorația interioară a marelui ctitorii a lui Neagoe de la mănăstirea Argeșului, lucrare terminată la 1526. Cum va fi arătat la începuturi ansamblul pictural de la Dealu, nu putem ști, însă ne putem face o idee prin comparație cu frescele de la Argeș, din care s-au păstrat câteva fragmente, ce pot fi astăzi admirate în colecțiile Muzeului Național de Artă de la București.

O a doua etapă e consemnată în vremea lui Constantin Brâncoveanu, care va restaura și va împodobi cu picturi și vechea ctitorie a înaintașilor săi. Logofătul Radu Greceanu, cronicarul său de curte, relatează cum domnul „*au învălit mănăstirea Dealu peste tot cu table de aramă și o au înfrumusețat precum pre dinlăuntru cu zugrăvele și cu alte odoare, așa și pre dinafară*”. Având în vedere importanța bisericii de la Dealu în conștiința voievodului, e foarte posibil ca echipa de meșteri care a repictat edificiul să fi fost aceeași

MIIL DOMNUL * SAV ST * TEN * E * GERU * SI * PAMINTUL * NA

Bolta pronaosului în dreptul celor două turle mici.

care a lucrat și la Mitropolia din Târgoviște, anume, potrivit însemnării din pisanie, Constantin, Preda, Nicolae și Radu. Primii doi au mai lucrat și la Hurezi.

Până la realizarea unei noi picturi aveau să mai treacă aproape un veac și jumătate. Puternic impresionat de starea în care ajunsese mănăstirea, domnul țării, Gheorghe Bibescu, ia inițiativa refacerii ansamblului. Lucrările de zugrăvire i-au fost încredințate, la 1853, pictorului francez A. Dérigny. Nestăpânind subtilitățile artei bizantine atât acesta, cât și zugravul Iohan Avild Dorben, care pictase deja la 1849 iconostasul, au realizat o pictură mediocră, mult sub nivelul celor ale artiștilor din trecut.

Vor mai trece încă o sută de ani până când, la inițiativa și cu purtarea de grijă a patriarhului Justinian Marina se va ajunge la realizarea picturii actuale, lucrare ce va fi săvârșită

pe parcursul câtorva decenii. Astfel, între 1955 și 1958, pictorul Iosif Keber (1897-1989) a realizat pictura altarului și a iconostasului. Lucrările de pictură ale paraclisului au fost încredințate pictorului sucevean Ion Grigore (n. 1940), care dovedise certe abilități plastice, atât în lucrări de artă murală laică, cât și religioasă. Pictura pe care o vedem astăzi la interiorul bisericii, în naos și pronaos, a fost realizată între 1984 și 1989 de o echipă de pictori bisericești, sub directă îndrumare a arhimandritului Sofian Boghiu, starețul de atunci al Mănăstirii Antim, un artist talentat, temeinic cunoscător al artei bizantine. Lui i se datorează ansamblurile picturale de la Schitul Darvari (1964 și 1993), Mănăstirea Agapia (1970), Mănăstirea Deir-El-Harf din Liban (1971), Mănăstirea Radu-Vodă, București (1973), Catedrala din Homs (1978) și Biserica din Hama (1979) și altele.

Bolta naosului.
Detaliu.

Stânga:

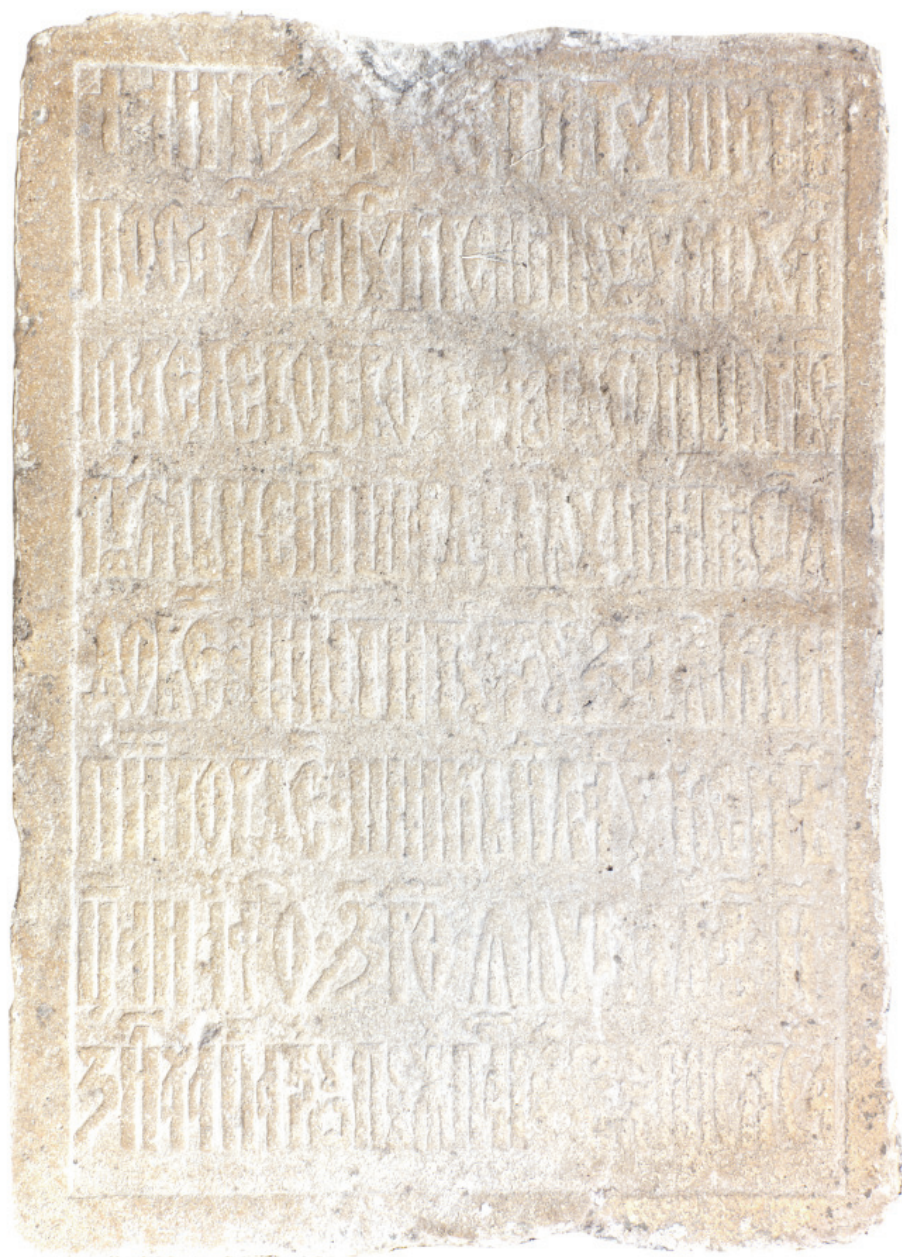
Piatra de mormânt a lui Pătrașcu cel Bun (1554-†1557),
nepotul lui Radu cel Mare și tatăl lui Mihai Viteazul.

Deasupra:

Pisania cu stema Țării Românești de la vechea
clopotniță a mănăstirii.

Pagina din dreapta:

Piatra funerară pusă de Radu Buzescu în pronaos, pe
locul unde a fost înhumat capul lui Mihai Viteazul.

Cruce ferecată în
argint aurit dăruită
de Matei Basarab,
în 1648-1649,
mănăstirii Dealu.

Mari sărbători religioase de peste an

1 ianuarie Anul Nou Sf. Vasile cel Mare	Prima vineri după Paște Izvorul Tămăduirii	6 august Schimbarea la Față a Domnului	26 octombrie Sf. Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir
6 ianuarie Boboteaza sau Botezul Domnului	23 aprilie Sfântul Mare Mucenic Gheorghe	11 august Sf. Nifon, Mitropolitul Țării Românești	27 octombrie Sfântul Dimitrie Basarabov
7 ianuarie Soborul Sfântului Ioan Botezătorul	21 mai Sfinții Împărați Constantin și Elena	15 august Adormirea Maicii Domnului	21 noiembrie Intrarea Maicii Domnului în Biserică
30 ianuarie Sfinții Trei Ierarhi	40 de zile după Paște Înălțarea Domnului Ziua Eroilor	29 august Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul	30 noiembrie Sfântul Apostol Andrei
2 februarie Întâmpinarea Domnului	50 de zile după Paște Pogorârea Duhului Sfânt (Rusaliile)	8 septembrie Nașterea Maicii Domnului	6 decembrie Sfântul Ierarh Nicolae
25 Martie Bunavestire (Blagoveștenia)	24 iunie Nașterea Sf. Ioan Botezătorul (Drăgaica sau Sânzienele)	14 septembrie Înălțarea Sfintei Cruci	25 decembrie Nașterea Domnului sau Crăciunul
Ultima duminică înainte de Paște Floriile	29 iunie Sfinții Apostoli Petru și Pavel	1 octombrie Acoperământul Maicii Domnului	26 decembrie Soborul Maicii Domnului
Duminica Paștelui Învierea Domnului Sfintele Paști	20 iulie Sfântul Ilie	14 octombrie Sfânta Cuvioasă Paraschiva	27 decembrie Sfântul Ștefan

Procesiune religioasă de Nașterea Maicii Domnului (8 septembrie, la Zilele Orașului).

OBIECTIVE TURISTICE

Ansamblul Curții Domnești văzut
dinspre sud-est, din Parcul Chindia.

Muzeul de Artă

Contact: Calea Domnească nr. 185, tel: 0245 613946
e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro, web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: Vara: 9.00 – 17.00, Iarnă: 8.00 – 16.00

Muzeul de Istorie

Contact: Calea Domnească nr. 189, tel: 0245 613946
e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro, web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: Vara: 9.00 – 17.00, Iarnă: 8.00 – 16.00

Muzeul Tiparului și al Cărții Vechi Românești

Contact: Calea Domnească nr. 181, tel: 0245 613946
e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro, web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: Vara: 9.00 – 17.00, Iarnă: 8.00 – 16.00

Muzeul Scriitorilor Dâmbovițeni

Contact: Str. Justiției nr. 7, tel: 0245 613946
e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro, web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: Vara: 9.00 – 17.00, Iarnă: 8.00 – 16.00

Casa Atelier „Gheorghe Petrașcu”

Contact: Str. Bărăției nr. 24, tel: 0245 613946

e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro, web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: Vara: 9.00 – 17.00, Iarnă: 8.00 – 16.00

Muzeul „Vasile Blendea”

Contact: Str. Grigore Alexandrescu nr. 38, tel: 0245 613946

e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro, web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: Vara: 9.00 – 17.00, Iarnă: 8.00 – 16.00

Muzeul Poliției Române

Contact: Calea Domnească nr. 187, tel: 0245 212990

web: www.politiaromana.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: 9.00 – 17.00

Muzeul Evoluției Omului și Tehnologiei în Paleolitic

Contact: Str. Stelea nr. 4, tel: 0245 613946

e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro, web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Mărti-Duminică: Vara: 9.00 – 17.00, Iarnă: 8.00 – 16.00

Centrul Vechi

Centrul vechi al orașului Târgoviște este străbătut de strada Alexandru Ioan Cuza, care pornește din sudul Curții Domnești și ajunge în Piața Mihai Viteazu. Majoritatea clădirilor pe care le vedem astăzi datează de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, altele din perioada interbelică.

Mitropolia

Primul edificiu al Mitropoliei a fost ridicat de către domnul Țării Românești, Neagoe Basarab, între anii 1517 și 1520. Noul lăcaș, reconstruit din temelii între 1890-1923 după planurile arhitectului francez André Lecomte du Noüy se găsește în centrul orașului, fiind și azi folosit drept biserică mitropolitană.

46

Parcul Chindia

A fost amenajat în anul 1970 pe spațiul ocupat odinioară de grădina Curții Domnești. I s-au adăugat apoi un teatru de vară, o grădină zoologică, un lac de agrement, o piscină, un restaurant și terenuri de tenis. În 2006 a fost inaugurată aleea celor 33 de voievozi care au domnit la Târgoviște.

Parcul Mitropoliei

Parcul este delimitat de cele două artere principale ale orașului: B-dul Libertății și B-dul Mircea cel Bătrân. Parcul a fost amenajat la sfârșitul secolului al XIX-lea în zona centrală a orașului, pe un teren care făcea parte din întinsa grădină ce înconjură în trecut biserica Mitropoliei.

Teatrul Municipal „Tony Bulandra”

Se găsește pe B-dul Carol I, la numărul 43. A fost inaugurat pe 30 ianuarie 2002, la aniversarea a 150 de ani de la nașterea lui Ion Luca Caragiale. Tradiția trupei este însă mai lungă, la 1 septembrie 1974 luând naștere Teatrul Popular „Tony Bulandra” la Casa de Cultură a municipiului Târgoviște.

Primăria Târgoviște

Se găsește pe Str. Revoluției, la nr. 1-3. Palatul administrativ al orașului, care datează din anul 1897, a fost realizat după planurile arhitectului și antreprenorului italian Baltasar Vignosa Giovanni, iar supravegherea lucrărilor a fost încredințată inginerului Nicolae Bruneanu.

Biserica „Nașterea Domnului” din Săcueni

Biserica „Nașterea Domnului” din satul Săcueni (com. Gura Ocniței, jud. Dâmbovița) a fost construită de marele postelnic Neogoe Săcuianu în 1654, în timpul domniei lui Constantin Șerban, preluând modelul arhitecturii de la Biserica „Sfinții Împărați” din Târgoviște, ctitoria de la 1650 a lui Matei Basarab.

Zimbrăria Neagra Bucșani

Zimbrăria Neagra, arondată Ocolului Silvic Bucșani este situată la 30 km de municipiul Târgoviște și 35 km față de municipiul Ploiești, fiind deschisă publicului pentru vizitare. În prezent există aici un efectiv de 32 de zimbri, care trăiesc pe 162 de hectare de pădure.

Ansamblul Monumental Curtea Domnească

Calea Domnească nr. 185, tel: 0245 613946

e-mail: contact@muzee-dambovitene.ro

web: muzee-dambovitene.ro

Program de vizitare:

Luni: închis

Martți-Duminică:

Vara: 9.00 – 17.00

Iarna: 8.00 – 16.00

Turnul Chindiei

Devenit simbolul orașului Târgoviște, a fost ridicat la mijlocul secolului al XV-lea, posibil în timpul domniei lui Vlad Țepeș, având funcții de apărare, punct de observație și de pază. În forma actuală turnul a fost refăcut la mijlocul secolului al XIX-lea, în timpul domniei lui Gheorghe Bibescu.

Biserica „Sf. Vineri”

Biserica poartă hramul Cuvioasei Paraschiva (Sf. Vineri), purtând în trecut numele de *Biserica Domnească Mică*. Edificiul a fost ridicat în secolul al XV-lea la sud-est de vechea Curte. La sfârșitul veacului următor, odată cu mărirea curții de către Petru Cercel, biserica a fost inclusă în perimetrul acesteia.

Casele Domnești

Cele două corpuri distincte ale caselor domnești care se văd astăzi datează din epoci diferite: primul a fost construit în timpul domniei lui Mircea cel Bătrân (1386–1418), iar cel de-al doilea a fost ridicat de Petru Cercel (1583–1585) lângă latura de sud a clădirii inițiale.

Biserica „Adormirea Maicii Domnului”

Ctitorie a lui Petru Cercel, biserica a fost zugrăvită în secolul XVI-lea, probabil în timpul lui Mihai Viteazul, apoi din nou în 1698, frescele păstrându-se până azi. Din aceeași perioadă datează și iconostasul, balustrada de piatră sculptată a scării de la cafas și jilțul de piatră aflat în naos.

CALENDARUL EVENIMENTELOR

Imagine de la Festivalul Medieval
„Dracula” (Curtea Domnească, 2015)

Tudorița sau Paștele Cailor

Are loc în fiecare an, în comunitatea bulgară din cartierul Matei Voievod, în prima sâmbătă din Postul Paștelui, anunțând începutul muncilor agricole.

Calea Luminii

Evenimentul, unic în țară are loc în Joia Mare a Săptămânii Patimilor, ocazie cu care sunt aprinse peste 2000 de lumânări, din fața Mitropoliei, pe B-dul Carol I, până la gară, cale de 1 km.

Concursul școlar Art4U

Se desfășoară anual în luna mai, fiind organizat de Liceul de Arte „Bălașa Doamna” din Târgoviște. Are ca scop descoperirea tinerelor talente artistice dâmbovițene.

Concursul Internațional „W.A. Mozart”

Se organizează anual în luna mai, fiind cea mai amplă manifestare de celebrare a muzicii culte la Târgoviște. Se adresează elevilor școlilor și liceelor de muzică.

Festivalul Păpușilor Vii

Păpuși, paiate și clovni prind viață și defilează pe străzile centrale ale orașului la începutul lunii iunie pentru a celebra Ziua Copilului.

Babel F.A.S.T.

BABEL F.A.S.T. s-a impus în peisajul cultural târgoviștean ca eveniment cultural de amploare internațională, dedicat artelor spectacolului. Anual, la începutul lunii iunie, timp de două săptămâni, orașul devine animat de prezența trupelor de teatru, dans, muzică, într-un climat artistic viu, multicultural.

Festivalul medieval „Dracula”

Se organizează anual în luna iunie, fiind reconstituit celebrul „Atac de noapte”, bătălia dată de Vlad Țepeș, în apropierea Târgoviștei, în iunie 1462, împotriva oștilor turcești.

Târgul Meșterilor Populari

Organizat cu ocazia zilelor municipiului Târgoviște, reunește în Parcul Mitropoliei meșteri populari și producători de alimente și dulciuri tradiționale.

Salonul editorial „Ion Heliade Rădulescu”

Se organizează în luna septembrie în Piața Revoluției și durează 3 zile, având ca scop prezentarea către public a ofertei de carte a celor mai importante edituri din țară și din județ.

Festivalul „Toamna la Chindie”

Odată cu Zilele Cetății Târgoviște are loc și Festivalul internațional de Folclor „Toamna la Chindie”. Sunt prezenți folcloriști din întreaga lume, artizani și meșteșugari.

Crizantema de Aur

Festivalul național de romanțe „Crizantema de Aur” este un eveniment muzical consacrat, ce are loc an de an în Târgoviște în luna octombrie.

Bienala „Gheorghe Petrașcu”

Este un concurs de pictură și sculptură deschis membrilor U.A.P. din România și Republica Moldova, studenților și absolvenților academiilor de artă.

Concert la Curtea domnească la
Festivalul Medieval „Dracula”.

**BUCĂTĂRIA
TRADIȚIONALĂ**

Țelină cu măsline

Ingrediente

6 țeline mici (1,5 kg), 6 roșii, 4 cepe, 1 ardei roșu, 100 g măsline kalamata, 1 ceașcă ulei, 1 legătură mărar, 1 legătură pătrunjel, sare, piper

Preparare

Țelina se curăță de coajă și se taie felii, groase de un deget. Ceapa și ardeiul se toacă mărunt. Roșiile se taie cubulețe. Ceapa, ardeiul și țelina se pun împreună la prăjit în ulei, pe foc mic. Când țelina s-a înmuiat puțin, se adaugă și piper, o cană cu apă fierbinte și se lasă să fiarbă înăbușit o jumătate de oră. Apoi se adaugă sarea, măslinele și roșiile și se mai lasă la fiert încă 10 minute. Se amestecă încet ingredientele pentru a se păstra întregi. Timpul de fierbere nu trebuie depășit pentru că altfel legumele se vor zdrobi. La final se presară mărar și pătrunjel tocate mărunt.

Dovlecei umpluți

Ingrediente

3 dovlecei mari, 1/2 cană de orez, 1 morcov mare, 1 ceapă mare, 3-4 roșii bine coapte (sau o conservă de roșii tocate), ulei, sare, piper, mărar sau pătrunjel

Preparare

Se spală dovleceii, se curăță de coajă, se taie în jumătate și se scobesc la interior. Ceapa și morcovul tocate mărunt se călesc câteva minute în ulei, apoi se adaugă orezul și se mai lasă 1-2 minute. Se adaugă o jumătate de cană de apă și se amestecă până când orezul începe să se umfle și să scadă zeama. Se adaugă sucul de roșii, se pune sare și piper după gust și se lasă compoziția să se răcorească puțin. Dovleceii se umplu cu compoziția de mai sus și se pun căpăcele din roșii deasupra fiecăruia. Se așează dovleceii unul lângă altul într-o cratiță mai înaltă. Se pregătește un sos din roșii tocate, puțin ulei, apă, sare și piper, care se toarnă în cratiță. Se pune totul la cuptor 45 de minute, apoi încă 15 minute cu focul stins. La final se presară mărar sau pătrunjel tocat.

Musaca de cartofi cu carne tocată

Ingrediente

1 kg carne tocată de porc, vită sau amestecată, 8-10 cartofi medii, 1 ceapă, 1 ardei roșu, ulei, 1 roșie, mărar, sare, piper

Preparare

Carnea se lasă minim 30 minute la scurs într-o sită. Se curăță cartofii și se taie rondele groase de 0,5 cm. Între timp se amestecă ceapa și ardeiul tăiate mărunt cu carnea tocată și se adaugă sare și piper, după gust. Se pune ulei în tavă, apoi se așază un strat de rondele de cartofi, apoi un strat de carne tocată, urmată din nou de un strat de cartofi. Se pot așeza în 5, 6 straturi. Se ornează cu felii de roșii așezate peste ultimul strat de cartofi. Se stropește din nou cu puțin ulei. Legumele și carnea vor lăsa apă și nu este nevoie de apă suplimentară. Se introduce în cuptorul încins în prealabil și se lasă la foc mediu minim 30 de minute acoperit, apoi încă 30 de minute fără capac pentru a se rumeni. La final se mai lasă 10 minute înainte de servire și se ornează cu mărar tocat mărunt.

Tocăniță de pește călugărească

Ingrediente

6-8 bucăți de macrou, 5-7 cepe tocate, 8 cartofi medii, 2 morcovi tăiați rondele, jumătate de țelină medie, tocată cubulețe, 1 rădăcină de păstârnac, 1 rădăcină de pătrunjel, 2 ardei grași, 2 ardei capia, 6-7 roșii, mărar, pătrunjel, piper, boia dulce, boia iute, foi de dafin, cimbru, sare

Preparare

Se toacă legumele și peștele se spală bine și se lasă la scurs. Se pune apa la fiert și când clocotește se adaugă legumele tocate, mai puțin cartofii și roșiile. Se fierb cu capacul pus pentru a se păstra aromele. După 15 minute se adaugă și cartofii. După încă 5 minute se adaugă bucățile de pește și roșiile și se mai lasă la fiert încă 15 minute. După ce peștele este aproape fiert, adăugăm condimentele și amestecăm foarte încet pentru a nu sfărâma peștele. După ce se oprește focul se adaugă mărarul și pătrunjelul și se mai lasă puțin să se amestece bine toate aromele. Se servește caldă. Nu lăsați prea mult la fiert pentru a nu se zdrobi legumele sau peștele! Focul trebuie păstrat mic pe tot parcursul preparării!

INFORMAȚII UTILE

Clădirea Primăriei Târgoviște.

Restaurante, pub-uri, nightlife, shopping

Centrul Vechi conservă prin arhitectura deosebită farmecul vechii urbe. Aici este cel mai animat loc al Târgoviștei, fiind zona unde se găsesc și cele mai multe restaurante. Decorate modern, în stil de epocă, ori tematic, localurile din zonă – fie că e vorba de restaurante, pub-uri și cluburi, ceainării și cafenele, cofetării și gelaterii – oferă o ambianță caldă, primitoare și meniuri tradiționale, dar și din bucătăria internațională. Restaurante și bistrouri de bun gust și cu meniuri rafinate vom găsi și de-a lungul Căii Domnești – cea mai veche arteră a orașului, amintită încă din veacul al XVII-lea. Astfel de localuri se mai găsesc și pe bulevardului Carol I (la nr. 3, 7 și 23) dar și în partea adiacentă (str. Arsenalului). Unul dintre cele mai vechi cluburi din Târgoviște, destinat iubitorilor de muzică bună (în special rock), care găzduiește

lunar concerte ori spectacole de teatru sau de improvizație, cu participarea actorilor de la Teatrul „Tony Bulandra”, se găsește la numai 15 minute de mers pe jos din centru, pe Bd. I.C. Brătianu, la nr. 3. Principala zonă comercială, largă și pietonală, cunoscută sub denumirea generică „Mondial”, sau cea precizată pe hărți – Piața Tricolorului –, se află vizavi de impozanta clădire a Prefecturii și Consiliului Județean. Tot parte a aceleiași zone comerciale pot fi considerate laturile de vest, respectiv estică a bulevardelor Libertății și Mircea cel Bătrân, continuată spre sud de bulevardul Independenței încă circa 2 km, până în zona Caraiman, precum și spre nord, în lungul străzii Stelea. Vom găsi aici magazine de haine, de stofe, librării, patiserii, produse electronice ș.a.m.d., precum și principalele supermarketuri din oraș.

Centrul vechi.

Hoteluri, pensiuni, camere de închiriat

Hotel Tolea ★★★★★

Str. Liniștii nr. 28-30
Tel: 0245 222 225

Hotel Dâmbovița ★★★

B-dul Libertății nr. 1
Tel: 0245 213 370

Hotel King ★★★

B-dul Carol I nr. 7
Tel: 0245 612 659
www.hotel-king.ro

Hotel Nova ★★★

Str. Arsenalului nr. 14
Tel: 0245 212 184
www.novahotel.ro

Pensiunea „Casa Domnească” ★★★

Str. Arsenalului nr. 2
Tel: 0245 613 173
www.casadomneascatargoviste.ro

Pensiunea turistică „Eden” ★★★

Str. Alexandru Ioan Cuza nr. 5,
Tel: 0724 257 088, 0345 566 388

Hotel Dracula ★★★

B-dul Libertății nr. 7
Tel: 0245 615 658

Hotel Valahia ★★

Adresa: B-dul Libertății nr. 7
Tel: 0245 634 491

Hostel AFC ★★

B-dul Unirii nr. 2
Tel: 0245 214 420

Pensiunea „Chindia” ★★

Calea Domnească nr. 230
Tel: 0245 620 013

Pensiunea „Club As” ★★

Str. Arsenalului nr. 13
Tel: 0245 613 208

Pensiunea „Paltinu” ★★

Calea Câmpulung nr. 88
Tel: 0723 266 774
www.pensiuneapaltinu.ro

Pensiunea „Floare” ★★

Calea Câmpulung nr. 133G
Tel: 0245 214 420

Camere „Crista” ★★★

Str. Dr. Marinoiu nr. 4
Tel: 0736 643 269
ioanamoiceanu@yahoo.com

Camere „Constantino” ★★

Str. Cetatea Albă (B-dul Eroilor) nr. 20 A
Tel: 0723 955 583

Pensiunea „Dava” ★

Tudor Vladimirescu nr. 98
Tel: 0762 262 616

Adrese utile

Municipiul Târgoviște (Primăria)

Str. Revoluției nr. 1-3, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Tel: 0245 611 222; 0245 613 928; 0245 611 378

Fax: 0245 217 951

E-mail: primarulmunicipiuluitargoviste@pmtgv.ro

Consiliul Județean Dâmbovița

Piața Tricolorului nr. 1, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Tel: 0245 207 600

Fax: 0245 212 230

E-mail: consjdb@cjd.ro

Centrul de Informare Turistică Târgoviște

Piața Tricolorului nr. 2A, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Tel.: 0245 633 341 ; e-mail: cnipt.tgv@gmail.com

www.targovistea-turistica.ro ; www.discovertargoviste.ro

Poliția Municipiului Târgoviște

Str. General I.E. Florescu, nr. 8

Tel: 0245 612 121

Serviciul Județean de Ambulanță Dâmbovița

Str. Iancu Jianu, nr. 78

0245 213 785

Inspectoratul pentru situații de urgență

Șoseaua Găești, nr. 9

0245 611 212

Farmacii non-stop

B-dul Unirii nr. 7, 0245 610 060

Str. Poet Grigore Alexandrescu nr. 11, 0372 789 436

Acces

Gara Târgoviște

Bd. Regele Carol nr. 1

Tel: 0245 611 243

Autogări Târgoviște

Direcție București, via Răcari

Str. Gării nr. 1, tel: 0345 105 971

Direcție București via Buftea, Pitești, Sibiu

Str. T. Vladimirescu nr. 86, tel: 0723 260 730

Direcție Ploiești

Str. Gimnaziului nr. 2, tel: 0723 260 730

Direcție Câmpulung, Buzău

Str. Câmpulung nr. 126, tel: 0723 260 730

Direcție Brașov, Sinaia, Râmnicu Vâlcea

B-dul Eroilor nr. 38, tel: 0245 616 532

0245 634 688

Stații taxi

Str. Lt. Stancu Ion nr. 2C

B-dul Regele Carol nr. 1 (Gara)

Str. Revoluției, lângă Biblioteca Județeană

B-dul Independenței nr. 2

Str. Gării (Piața Pavcom)

Acces cu mașina

DN 7: Târgoviște - București

DN 71: Târgoviște - Sinaia

DN 72: Găești -Târgoviște - Ploiești

DN 72A: Târgoviște - Câmpulung Muscel

Acces pe calea ferată

Calea ferată 201: București - Titu - Târgoviște - Fieni

TRĂSCOVIȘTE

HARTA MIJLOACELOR DE TRANSPORT ÎN COMUN

